دەستایەتی ئەمریکا بۆ رێکخراوە تیرۆرستیەکان بەردەوامە… ئیدریس مستەفا

پێرێکە ئەمریکا بە رەسمی رایگەیاند کە پێنج گرۆپی چەکداری کە پێشتر بە تیرۆرسی لە قەڵەمی داون چیتر لە لیستی تیرۆرەکەیدا نەیانهێڵێ و ئەمجارە بە رەسمی دەستیان بەسەردابهێنێ. دوان لەو پێنج رێکخراوانە جەماعەی ئیسلامی لە میسر و مەجلسی شورای موجاهیدین لە فەلەستین. بۆ من هیچ شتێکی غەریب و سەیر نابینم و زۆر بە ئاسایی وەری دەگرم کە ئەمریکا کارێکی وادەکات چونکە هەموو رێکخراوە تیرۆرستیەکانی جیهان بە تایبەت ئیسلامیەکانی وەک سەلەفیەکان و ئیخوانیەکان ئەمریکی لە پشتەتی بەڵام ئەوەی جیگەی سەرنجی منە کە بۆ لەم کاتەدا ئەم هەنگاوە دەنێ.

لە رووی تراجیدیا-کۆمیدیەوە ئەو بڕیارە هەندێ شتی تیایە جێگەی پێخەنینە بە سیاسەتە خەڵەفاویەکانی بایدن و ئەمریکا، چونکە: رێکخراوی (ئیتای هەرێمی باسکی ئیسپانی و فەرەنسی) کە لە لیستەکەدایە چوار ساڵە بەیاننامەی هەڵوەشاندنەوەی خۆی راگەیاندووە، رێکخراوی (ئاوم شینریکیۆ)ی یابانی لە ساڵی ٢٠١٨ەوە نەماون چونکە یابان هەموو سەرکردەکانی لە سێدارەدان و بنبڕی کردن. سێهەمیان کە جوڵانەوەی کاهانایە، جوڵانەوەیەکی توندڕەوی یەهودیە و ساڵی ١٩٦٨ لە ناو خودی ئەمریکا و بە یارمەتی و پشتیوانی ئەمریکا دامەزرا بۆ داکۆکی کردن لە جووەکانی ئەمریکا لەو هێرش و نارەوایانەی دەکرێتە سەر جووەکانی ئەمریکا لەلایەن ئەوانی ترەوە. دواتر ئەم رێکخراوە چووە ئیسرائیل و لەوی بەشداری کنێستی کرد و کورسیی هەڵبژاردنیشی بردەوە بەڵام لەبەر “گوتارە راسیستی و توندڕەوییەکەی” یەکێتی ئەوروپا و ئەمریکا و یابان و کەنەدا بە تیرۆرست لە قەڵەمیاندا.

ئەوەی دەمێنێتەوە سەبارەت بە دوو رێکخراوە ئیسلامیەکەیە. دیارە ناوی شەش کەس یاخود سەرکردەکانیان لە لیستی تیرۆردا نەهێشت چونکە هەموویان مردوون. بەیاننامەی ئەمریکا وادەڵێ. لەگەڵ ئەم رابواردنە بە رای جیهانی و خۆشیان دەڵێن سەرباری لادانی ناوی ئەم رێکخراوە تیرۆرستیانە لە لیستی تیرۆر، ئەمریکا هەر بەردەوام دەبێت لە ریشەکێشکردنی تیرۆر. ئەمە جگە لە ئیهانەکردن و گاڵتەجاڕی کردن بە خەڵکیان و جیهان ساسیەتێکی بۆگەن تری لە پشیتەوە

وەستاوە ئەگەرنا سێ ڕێکخراو و شەش کەس نەمابن تێ بەی بیانکەیت بە مەسەلەیەکی گەورە و بەیاننامەی تایبەتیان لەسەر دەردەکەی.
نیەسەن ماندێلا لەم بارەیەوە…
خاڵێکی تر لەم بارەیەوە گرنگە ئاماژەی پێ بدەم ئەوەیە کە ئەمریکا پێشتر ئەم هەڵوەستە تراجدیا کۆمیدیای نواندووە، بۆ نموونە، نیلسەن ماندێلا کە پێشتر بە تیرۆرست لە قەڵەم دەدرا لە لایەن ئەمریکا و ئەورووپاوە و دواتر هەموویان داوا لەبوردنیان لێکرد و بانگهێشتی پەرلەمان و کۆنگرێسی خۆیانیان کرد و چەندان جار سەرۆکەکانیان لە مەراسیمی نێودەوڵەتی خۆیان و دپلۆماسیدا وەک سەرکردە پێشوازیان لە ماندێلا کردووە و لە بە خاک سپاردنەکەشیدا هەموان دەست لەسەر سنگ بەی وەستابوون، کەچی نیلسەن ماندێلا لە لیستی تیرۆری ئەمریکادا هەر نەسڕایەوە تاوک ئیستاشی لەگەڵدا بێ.
ئێران و میسر دوو ولاتن کە ئەمریکا دەیەوێ بیانکاتە ئامانج. بۆ ئێران خێری تێدایە و بۆ میسریش شەڕە. جەماعەی ئیسلامی لە میسر ئەوەی لە دەستیان هات لە کوشت و بڕی خەڵکی مەدەنی و حکومی کردیان و دواتر وتیان واز لە توندڕەوی دەهێنین گەر بێتوو ئەندامەکانمان لە زیندان بەرەڵا بکەن. مەجلیسی شورای ئیسلامی کە جالاکیەکانی لە فەلەستین و بیابانی سینای میسریە، پاشکۆی ڕێکخراوی ئەلقاعیدەی ئوسامە بن لادن بوو، دواتر ساڵی ٢٠١٤ بەیعەتی خۆیدا بە داعش و لەو کاتەوە بەردەوامە لە کارە کوشت و بڕ و هێرشەکانی. تەنانەت ساڵی ٢٠١٣ کە باراک ئۆباما سەردانی ئیسرائیلی کرد لەو کاتەدا کە ئەو لەوێ بوو دوو کاتیۆشایان نا بە ئیسرائیلەوە.
ئێستاکانە کە میسر خەریکە سەربەخۆیی خۆی ڕادەگەیەنێ لە پاشکۆیەتی بە ئەمریکا بەتایبەت لە شەڕی روسیا-ئۆکراین زۆرتر لایەنگری خۆی بۆ روسیا نیشانداوە، ئەمریکا دەیەوێ بەم هەنگاوە قونجەکێک لە عوبدلفەتاح ئەلسیسی بگرێ و پێی بڵێ ئاگاداربە دوایی وەک ئەنوەر سادات بە ئیسلامیەکان تیرۆرت دەکەم.
ئەم شەڕ و ڕەویەی ئەمریکا بۆ ئەوەشە کە ڕەنگە خۆش بکات لە دوو سبەی لە ڕێکەوتنی لەگەڵ ئێراندا ڕێکخراوی سوپای پاسدارانی کۆماری ئیسلامی ئێران لە لیستی تیرۆر دەربکات. ئەم خشکەیە کۆماریەکانی ئەمریکای دەهری کردووە و یەکسەر دەستی بایدن و ئیدارەکەیان کەشف کرد و کەوتوونەتە تانەوتەشەر لێی و بڕیاری ڕووبەڕوو بوونەوەیەکی توندیان داوە لەگەڵ بایدن سەبارەت بە کۆی سیاسەتەکانی تری ئەمریکا کە لە کۆنگرێسدا دەبێ بچێتە پێشەوە.
دوایین خاڵ کە دەمێنتەوە ئەوەیە: ئەوانەی کە پێیان وایە دیموکراتەکان لە کۆماریەکان باشترن یاخود ڕێژەیەک پێشکەوتووترن ئەوا دەرکەوت لە دەمانی باین و دیموکراتەکاندا ئەمریکا بوو بە

هۆکاری ئەوەی کە کۆنەپەرسترین هێزی دینی مێژوو کە تاڵیبانە دەسەلاتی دەوڵەتێکی گەورەی وەک ئەفغانستانی رادەست بکرێت و بگەڕێتەوە سەر دەسەڵات. دووهەمیان، لە دایبوونی فاشیزمێکی نوێی غەربی کە لە مێژوودا هیچ فاشیەتێکی لەو جۆرە نەهاتەتە دەر بەوشێوە شمولییە نەرمییە بەناو ئازادییە. ئۆکراین ئەو بابەتەیە کە رسوایی و دژە ئینسانی و مۆراڵی و هونەری و ئەدەبی و وەرزشی و ئازادی لیبراڵ دیموکراسی بە ئێستا و مێژوو سەلماند.

ئیدریس مستەفا